

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра історії України, археологія та краєзнавства


(підпис)
“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
Острянюк А.М.
(прізвище та ініціал)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБЗ.7. КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНИЙ, ЕКОЛОГІЧНИЙ ТА РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ

(цифр і назва навчальної дисципліни)

Освітня програма 032 Історія та археологія
(назва освітньої програми для обов'язкових дисциплін)

2020 – 2021 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри історії України, археології та краєзнавства

Протокол № 1 від “31”серпня 2020 року.

Розробник: к.і.н., доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства
Щербина С.В.

Мова навчання – українська.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03Гуманітарні науки	За вибором	
	Напрям підготовки		
Змістових модулів 2	Спеціальність: 032 Історія. Археологія	Рік підготовки:	
		2-й	1-й
Семестр			
3-й		2-й	
Загальна кількість годин – 120	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		20 год.	6 год.
Практичні, семінарські			
10 год.		4 год.	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
90 год.		90 год.	
Індивідуальні завдання -			
Вид контролю: залік			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 90			

Очікувані результати навчання: уміння аналізувати та оцінювати туристичний потенціал окремих регіонів України та світу; уміння аналізувати геополітичні, природно-кліматичні, етнодемографічні, культурно-цивілізаційні, історичні, соціально-економічні, політико-правові особливості розвитку країн і регіонів; суть географічної, історичної, політологічної, економічної, культурологічної, етнологічної, релігієзнавчої складових країнознавства.

Метою вивчення курсу є: формування у студентів уявлень про організацію і проведення культурно-пізнавальних, релігійних та екологічних турів; формування знань про природні, історико-культурні об'єкти різних регіонів України та світу, їх туристичний потенціал і перспективи.

Завдання курсу полягає у:

- вивчення теоретичних основ дисципліни, її понятійно-термінологічного апарату, передумов і чинників розвитку туризму;
- дослідження розвитку культурно-пізнавального, екологічного та релігійного туризму;

- характеристика туристичних ресурсів та потенціалу окремих регіонів світу й України;
- окреслення перспективних напрямів розвитку культурно-пізнавального, релігійного та екологічного туризму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні поняття і терміни культурно-пізнавального, релігійного та екологічного туризму; потенційні запаси та сучасний рівень використання природних та історико-культурних туристичних ресурсів в світі та Україні; особливості просування, удосконалення та розвитку різнопланового туристичного продукту в Україні

вміти: здійснювати пошук, критичний аналіз та обробку інформації з різних джерел з застосуванням сучасних інформаційних та комунікативних технологій; характеризувати та оцінювати закономірності та напрямки розвитку культурно-пізнавального, екологічного та релігійного туризму в Україні і світі, організувати маршрути й тури; досліджувати туристичний потенціал територій; орієнтуватись у сучасних запитах і тенденціях ринку культурно-пізнавального, релігійного та екологічного туризму; визначати регіональні особливості держави щодо розвитку окремих видів туризму; застосовувати поглиблені знання при розробці наукових проектів прикладної спрямованості, а також при вирішенні певних практичних проблем; створювати та реалізовувати індивідуальні та колективні проекти.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Разо м	у тому числі					Разо м	у тому числі				
л		пр	л а б	ін д.	ср с	л		пр	лаб	ін д.	ср с	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи культурно-пізнавального, релігійного і екологічного туризму.												
Тема 1. Класифікація туризму	2	2										
Тема 2. Нормативно-правова база туристичної	12	2				10						

діяльності												
Тема 3. Роль історико-культурних ресурсів у туристичній діяльності	12	2				10						
Тема 4. Релігійний туризм: історія та перспективи.	2	2				
Тема 5. Екологічний туризм в світі і Україні	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	42	10	2			30						
Змістовий модуль 2. Перспективи розвитку культурнопізнавального, релігійного та екологічного туризму.												
Тема 6. Сучасні тенденції в організації культурно-пізнавальних, релігійних та екологічних турів	26	2	4			20						
Тема 7. Організація і проведення культурно-пізнавальних турів	12	2				10						
Тема 8. Об'єкти екологічного туризму	12	2				10						
Тема 9. Релігійний туризм і паломництво	4	2	2									
Тема 10. Чернігівщина як об'єкт культурно-пізнавального, релігійного та екологічного туризму	24	2	2			20						

Разом за змістовим модулем 2	78	10	8			60						
Усього годин	120	20	10			90						

Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Культурно-пізнавальні атракції світу	2
2.	Історико-культурні ресурси України	2
3.	Тури екологічного спрямування	2
4.	Релігійний туризм у християнстві	2
5.	Туристичний потенціал Чернігівського краю	2
Усього годин практичних занять		10

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Нормативно-правові засади культурно-пізнавальної, екологічної та релігійної туристичної діяльності	10
2.	Характеристика попиту і пропозиції туристичних операторів України	10
3.	Актуальність екологічного туризму в світі	10
4.	Чорнобиль туристичний	10
5.	Організація культурно-пізнавального, екологічного, релігійного туру	10
6.	Культурно-пізнавальний туристичний потенціал України	10
7.	Розвиток паломництва на Чернігівщині	10
8.	Культурно-пізнавальні атракції Чернігова	10
9.	Проблеми і перспективи розвитку культурно-пізнавального, релігійного та екологічного туризму в світі	10
	Разом	90

Методи навчання.

Основними формами та методами навчання є словесний метод (лекція), практичний метод (практичне заняття), наочний метод, самостійна робота, робота з навчально-методичною літературою.

Методи контролю

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у формі оцінювання роботи студентів під час практичних занять.

Оцінка зі змістовного модулю складається з поточної оцінки, яку студент отримує під час практичних занять та оцінки за індивідуальну роботу. Загальна оцінка з дисципліни (модулю) визначається як сукупність балів, що студент отримує за змістовні модулі.

Засоби діагностики результатів навчання

- залік;
- індивідуальні проекти, командні проекти;
- творчі завдання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студентів до встановлених завдань. Зокрема, поточному контролю підлягають:

- 1) активність та результативність роботи студента протягом семестру у вивченні програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання індивідуального завдання;
- 3) виконання проміжного тестового завдання зі змістовного модулю.

Контроль систематичності виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях.

Оцінювання здійснюється за наступними критеріями:

- 1) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 2) ознайомлення з основною та додатковою літературою;
- 3) логіка, стиль виклад матеріалу в письмових роботах та усному виступі, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- 4) якість, самостійність та своєчасність виконання необхідних завдань.

Загальна модульно-рейтингова оцінка складається із суми показників успішності (оцінок) за різні види контролю, що передбачені змістовним модулем. Підсумковим контролем є екзамен.

Розподіл балів за рейтинговою системою

№	Назва теми	Всього балів	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Культурно-пізнавальні атракції світу			10	
2	Історико-культурні ресурси України			10	
3	Тури екологічного спрямування			10	5
4	Релігійний туризм у християнстві			10	
5	Туристичний потенціал Чернігівського краю			10	10
6	Нормативно-правові засади культурно-пізнавальної, екологічної та релігійної туристичної діяльності				5
7	Характеристика попиту і пропозиції туристичних операторів України				5
8	Проблеми і перспективи розвитку				5

	культурно-пізнавального, релігійного та екологічного туризму в світі			
9	Чорнобиль туристичний			5
10	Організація культурно-пізнавального, екологічного, релігійного туру			10
11	Культурно-пізнавальний туристичний потенціал України			5
Разом за курс		100	50	50

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Модулі	I	II	Разом (балів)
Бали	0 – 50	0 – 50	0 - 100
Лекції		–	
Практичні заняття	0 – 30	0 – 20	0 – 50
Самостійна робота	0 – 15	0 – 35	0 – 50
Підсумковий контроль			залік

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча навчальна програма дисципліни.
3. Плани лекційних та семінарських занять.
4. Технічні засоби навчання.
5. Конспект лекцій з дисципліни.
6. Інші матеріали

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Закон України «Про туризм» від 18 листопада 2003 р. № 1282 // Урядовий кур'єр. – 2003. – 25 груд. (№ 244) – С. 15-19.
2. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 р.
3. Закон України «Про курорти» від 5.10.2000 р. № 2026.
4. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К. : Видавничо-поліграф. центр «Київський університет». – 2001. – 395 с.
5. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. – К., 1998. – 130 с.
6. Квартальнов В.А. Туризм [Електронний ресурс] : учебник / В.А. Квартальнов. -2-е изд. перераб. –М.: Финансы и статистика, 2014. -335 с. -Режим доступа: <http://e.lanbook.com/view/book/69175/>
7. Кузик С.П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія / Степан Кузик. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 254 с.
8. Любіцева О.О. Методика розробки турів. - К.: Альтерпрес, 2003. - 104 с.
9. Любіцева О.О. Паломництво та релігійний туризм: навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2011. -416 с.
10. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. -К.: Знання, 2008. -661 с.
11. Новиков В.С. Инновации в туризме: учеб. пособ.для студ. высш. учеб. завед./ В.С.Новиков. — М.: Из-дательский центр "Академия", 2007. — 208 с
12. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський / за ред. проф. Ф.Д. Заставного. – 2-ге вид., виправл. – К : Знання, 2008. – 575 с.
13. Релігійний туризм: термінологічний словник –довідник / автор-упорядник Т. Божук. –Л.: Український бестселер, 2010. –152 с.
14. Рутинський М. Й. Зелений туризм. -К.: Знання, 2008. -271 с.26.
15. Сапелкіна З.П. Релігійний туризм. –К.: Альтерпрес, 2009. –244с.
16. Симоненко Б.К. Регіони України: проблеми розвитку. – К.: Наукова думка, 1997.
17. Ткаченко Т.І. Сталій розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. –К.: Видавництво Київського національного торговельно-економічного університет, 2019. –463с.
18. Туризм і місто: досвід, проблеми та перспективи / За заг. ред. І.М.Писаревського. - Харків: Харківська національна академія міського господарства, 2011. - 284 с.
19. Туристичні ресурси України / Під ред. О.І. Лугова. – К. : Ін-тут туризму федерації профспілок України, 1996. – 352 с.
20. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : підручник / Ф. Ф. Шандор, М. П. Кляп. — К. : Знання, 2013. — 334 с.

Допоміжна література:

1. Андрее Г.О. Развитие познавательного туризма -перспективный напрямок у справі збереження культурної спадщини України // Український центр

культурних досліджень, 1994-2010 рр. / Офіційний сайт [Електронний ресурс].
- Режим доступу: http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_6_2.php

2. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. – К. : Альтерпрес, 2002. – 436 с.
3. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. Посібник / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
4. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посібник / П.О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
5. Мацола В.Л. Рекреаційно-туристичний комплекс України // НАН України. Інститут регіональних досліджень. – Львів, 1997. – 156 с.
21. Музиченко-Козловська О.В. Економічне оцінювання туристичної привабливості території Монографія. - Львів: Новий Світ-2000, 2012. - 176 с.
6. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці : Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
7. Правове регулювання туристичної діяльності: збірник нормативно-правових актів / під ред. В.К. Федорченка. – К. : Юрінком, Інтер, 2002. – 640 с.
8. Природо-заповідний фонд України загальнодержавного значення: довідник. – К., 1998. – 240 с.
9. Федорченко В.Х. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. / В.Х. Федорченко, І.М. Мініч. – К. : Дніпро, 2000. – 54 с.
10. Феномен туризму: розмаїття сенсів : монографія ; за ред. О.О.Красноручького, Н. І. Моїсєєвої. –Харків: Видавництво «Стильна типографія», 2019. – 252с.
11. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. – Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. World Tourism Organization, UNWTO // <https://www.unwto.org>
2. ЮНЕСКО (UNESCO) // <https://ru.unesco.org/>
3. Все про туризм. Туристична бібліотека <https://infotour.in.ua>
4. Чернігівщина туристична // <https://chernihivregion.travel>.
5. Управління культури та туризму Чернігівської міської ради // <https://chernigiv-rada.gov.ua/structur/id-1480/>